

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 5P/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1722200511
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Štiglicová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2022:1722200511.2

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Štiglicovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa R. Z., nar. XX.XX.XXXX, štátna občianka Ukrajiny, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: matka Z. X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., T. K.. XX C., V., štátna občianka Ukrajiny a otec Z. X. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., T. K.. XX C., V., štátny občan Ukrajiny, o návrhu B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., V. S. Z. XX/XX, V., prechodne bytom S. XX, C., štátna občianka Ukrajiny, na nariadenie neodkladného opatrenia na ustanovenie opatrovníka maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v nasledujúcom znení:

Súd maloletej R. Z., nar. XX.XX.XXXX, štátna občianka Ukrajiny, na čas do prevzatia maloletej jej zákonným zástupcom, ustanovuje za opatrovníka tetu B. Z., nar. XX.XX.XXXX, štátna občianka Ukrajiny, bytom Q., V. S. Z. XX/XX, V., prechodne bytom S. XX, C.. Opatrovníčka je povinná maloleté dieťa zastupovať:

- v konaní o poskytnutie dočasného útočiska podľa zákona č. 480/2002 Z.z. azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, súdmi a inými inštitúciami v rámci Slovenskej republiky,
- v súvislosti so zabezpečením zdravotnej starostlivosti na území Slovenskej republiky
- v oblasti výchovy a vzdelávania na území Slovenskej republiky.

II. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Pezinok dňa 18.03.2022 žiadala navrhovateľka o vydanie neodkladného opatrenia, v rámci ktorého by bola ustanovená za opatrovníka maloletej. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že je tetou maloletej, ide o neter jej manžela. Navrhovateľka uviedla, že s maloletou prišli na Slovensko dňa 13.03.2022 cez hraničný priechod Veľké Slemence, od hraníc prišli autom, odkiaľ ich dovezli dobrovoľníci. Uviedla, že s maloletou budú bývať v obci Báhoň, ulica Potočná 42/379. Obaja rodičia maloletej ostali na Ukrajine, matka maloletej je zamestnaná ako lekárnička a otec maloletej ako správca budov, maloletá má ešte jedného súrodenca, brata, ktorý ma 21 rokov a pracuje v IT oblasti, brat rovnako ako rodičia ostal na Ukrajine. Navrhovateľka uviedla, že na Slovensku nemajú žiadnych príbuzných ani známych. Rodičia a brat maloletej bývajú v ukrajinskom meste Rivne. Navrhovateľka uviedla, že žiada o bezodkladné ustanovenie jej osoby za opatrovníka maloletej, aby mohla vykonávať starostlivosť o maloletú, zastupovať ju v konaní o poskytnutie dočasného útočiska podľa zákona č. 480/2002 Z.z. azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, súdmi a inými inštitúciami v rámci Slovenskej republiky, zastupovať maloletú v súvislosti so zabezpečením zdravotnej starostlivosti na území Slovenskej republiky a tiež v oblasti výchovy

a vzdelávania na území Slovenskej republiky. Navrhovateľka uviedla, že má záujem v plnej miere zabezpečovať starostlivosť o maloletú tak, aby bol zabezpečený jej všestranný a zdravý psychický, fyzický vývin. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žiadala navrhovateľka, aby ju súd uznesením ustanovil za opatrovníčku maloletej na zastupovanie maloletej.

2. Súd sa oboznámil s návrhom a s obsahom spisu, vyzval kolízneho opatrovníka maloletej na prešetrenie pomerov maloletej a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Maloletá prekročila hranice Slovenskej republiky dňa 13.03.2022 cez hraničný priechod Veľké Slemence v sprievode navrhovateľky, svojej tety. Rodičia maloletej zostali na Ukrajine.

4. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 5P/48/2022-12 zo dňa 18.03.2022 súd maloletej ustanovil za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Moyzesova 2, Pezinok, ktorý bude maloletú zastupovať v konaní o nariadení neodkladného opatrenia o ustanovení opatrovníka, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/48/2022.

5. Kolízny opatrovník maloletej vo svojej správe zo dňa 25.03.2022 uvádza, že oddelením bolo vykonané sociálne šetrenie na adrese Potočná 32, Báhoň. Jednalo sa o väčšie haly, ktoré sú v momentálnej situácii prispôsobené ako obytné priestory pre ukrajinské rodiny s deťmi. V izbe, ktorú obýva maloletá Tetiana sa nachádza osem postelí. Spoločne s ňou sú v miestnosti traja dospelí a päť detí do osemnásť rokov. Izba bola zariadená účelne, pre potreby maloletej, bolo v nej umiestnené sociálne zariadenie, skrine, hygienická miestnosť a TV. Miestnosť, v ktorej býva maloletá Tetiana, sa nachádza na poschodí, rovnako aj miestnosť, z ktorej je vytvorený detský kútik. Na prízemí sa nachádza kuchyňa, práčky, sedacia súprava so stolíkom a jedálenský stôl. Všetkým, ktorí obývajú priestory je poskytnutá pomoc vo všetkých smeroch (zdravotná, strava, drogéria). Pri šetrení pomerov bol vykonaný pohovor s maloletou Tetianou, ktorá sa vyjadrila, že s tetou má vybudovaný veľmi dobrý vzťah, páči sa jej na Slovensku. Toho času sa učí dištančnou formou z Ukrajiny. Dohodli sa však s riaditeľkou Základnej školy, že v prípade potreby nastúpi do 9. ročníka ZŠ.

6. Podľa článku 32 Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o právnej pomoci a právnych vzťahoch číslo 95/1983 Zb., ktorou sú Slovenská republika a Ukrajina viazané, na ustanovenie alebo zrušenie poručníctva a opatrovníctva je daná právomoc orgánu zmluvnej strany, ktorej občanom je osoba, ktorej sa poručníctvo alebo opatrovníctvo ustanovuje alebo zrušuje, pokiaľ táto Zmluva neustanovuje niečo iné.

7. Podľa článku 33, ods. 1 Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o právnej pomoci a právnych vzťahoch číslo 95/1983 Zb., ak treba urobiť nevyhnutné poručnícke alebo opatrovnícke opatrenia na ochranu záujmov občana jednej zmluvnej strany, ktorý má bydlisko, prechodný pobyt alebo majetok na území druhej zmluvnej strany, orgán tejto zmluvnej strany upovedomí o tom bezodkladne orgán, ktorého právomoc je daná podľa článku 32.

8. Podľa článku 33, ods. 2 Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o právnej pomoci a právnych vzťahoch číslo 95/1983 Zb., v neodkladných prípadoch môže orgán druhej zmluvnej strany sám urobiť primerané dočasné opatrenia podľa svojho právneho poriadku, ale musí bezodkladne upovedomiť orgán, ktorého právomoc je daná podľa článku 32. Tieto opatrenia zostávajú v platnosti až do času, keď orgán uvedený v článku 32 prijme iné rozhodnutie.

9. Podľa § 1 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

10. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1, 2, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

15. Podľa § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 329 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

18. Podľa § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

19. Podľa § 336 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

20. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

21. Podľa § 60 ods. 1 Zákona o rodine, okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 61 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

23. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

24. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom v civilnom mimosporovom procese, a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou alebo provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých súd vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi.

26. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd môže rozhodnúť aj bez vylúčenia a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, len na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré sú predmetom riadneho (plnohodnotného) dokazovania v meritórnom konaní.

27. Podľa §106, ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

28. Vzhľadom k tomu, že maloletá sa ocitla na území Slovenskej republiky bez svojich zákonných zástupcov a nemá spôsobilosť samostatne konať, pričom sa nachádza v starostlivosti navrhovateľky, ktorá je tetou maloletej, je potrebné maloletej určiť opatrovníka, ktorý bude maloleťu zastupovať. Na území Slovenskej republiky sa nenachádza osoba, ktorá je oprávnená maloleťu zastupovať a konať ako jej zákonný zástupca, teda nie je možné na území Slovenska vybaviť nevyhnutné úradné záležitosti maloletej. Preto súd návrhu vyhovel a urobil primerané dočasné opatrenie a podľa slovenského právneho poriadku nariadil neodkladné opatrenie, ktorým v záujme zabezpečenia potrieb maloletej a v záujme ochrany jej práv ustanovil maloletej opatrovníka, ktorý bude môcť riadne plniť svoju funkciu a zastupovať maloleťu v nevyhnutných záležitostiach. Výkon funkcie opatrovníka súd vymedzil na čas a to dovtedy, kedy si maloleťu prevezme jej zákonný zástupca, ktorý je oprávnený zastupovať maloleťu pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilá.

29. Súd o náhrade trov konania rozhodol v súlade s §52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok (§357 písm. a) Civilného sporového poriadku a §362 ods. 1 Civilného sporového poriadku.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§127 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§127 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods. 1 Civilný mimosporový poriadok).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§332, ods. 1 Civilného sporového poriadku).